

Slovensko društvo za filozofijo športa
in
Fakulteta za šport

KOLOKVIJ FILOZOFIJE ŠPORTA

Sreda, 27. septembra 2017 ob 15h.

Ljubljana, Fakulteta za šport, Gortanova 22, predavalnica B.

PROGRAM

15.00	<i>Pozdravni nagovor</i>
15.10	<i>Roman Vodeb: Izobraževanje trenerjev in filozofija športa</i>
15.40	<i>Joca Zorc: Minljivost in večnost vrhunskega dosežka</i>
16.10	<i>Dušan Macura: Vprašljivost angažirane promocije čistosti v športu</i>
16.40	<i>Odmor</i>
17.00	<i>Jernej Pisk: Delo ali talent? Težave s pravičnostjo v športu</i>
17.30	<i>Mojca Gubanc: (Sproščena) športna rekreacija za vsakogar</i>
18.00	<i>Zaključek</i>

*** PROGRAM IN POVZETKI ***

Univerza v Ljubljani
Fakulteta za šport

SLOVENSKO DRUŠTVO ZA FILOZOFIJO ŠPORTA

<http://www.filozofija-sporta.si/>

<https://www.facebook.com/filozofija.sporta>

POVZETKI

Mojca Gubanc: (Sproščena) športna rekreacija za vsakogar

Izhodišče prispevka je sledeče razmišljanje o športu: S pomočjo osebne filozofije športa človek deluje, ustvarja, gradi razumski in čustveni pogled na svet športa.

Človek se giblje zaradi potrebe po gibanju, ki jo pogojuje zavedanje lastnega telesa, ki z mirovanjem ni v harmoničnem ravnovesju. Z gibanjem prebudimo svoje čute, sprostimo se in morda tudi lažje zadihamo. Ko se odločimo za gibanje oz. športno rekreacijo, si moramo postaviti realne cilje, ki jih želimo doseči z gibanjem. Rekreacija mora postati del našega vsakdana, mora postati vrednota sama po sebi. Rekreativni šport odvrne človeka od vsakdanjih skrbi in deluje razbremenilno. Pomembna pri športni rekreaciji je tudi etika – človek je vedno cilj, ne sredstvo za dosego nekega cilja. Športna rekreacija je ŠPORT ZA VSE, ne glede na starost in nadarjenost za športne dosežke. Pri aktivnosti se priporoča vaditelj, ki mora biti močna osebnost s široko paleto znanj, na katerega se vadeči vedno lahko zanese.

mag. Roman Vodeb: Izobraževanje trenerjev in filozofija športa

V začetku leta 2016 so me odgovorni ljudje, ki pri OKS-ZŠZ skrbijo za izobraževanje vodij izobraževanj trenerskih kadrov v posameznih panožnih zvezah (gre za projekt »Razvoj kadrov v športu« oz. za program usposabljanja »Trener mentor«) naprosili, če bi v sklopu tovrstnega izobraževanja lahko odpredaval nekaj »drugačnega« – nekaj »vodebovskega«, kar bi bila nekakšna »dodana vrednost« v celotnem izobraževalnem projektu. Odpori (nekaterih »ogroženih« profesorjev/predavateljev), da bi predaval klasično psihologijo športa (kot je videti skozi psihoanalizo), so bili preveliki, zato so zame in/oz. moje znanje ustvarili predmet »Filozofija/Humanistika (v športu/športologiji)«. No, naslov Filozofija in/oz. humanistika (v športu in/oz. športologiji) smo si skupaj zamislili, sam pa sem sestavil kurikulum (učni načrt za ta predmet) za 10 ur predavanj.

Ker se v desetih (šolskih) urah ne da »hudiču spuliti repa«, sem si zadal cilj izobraževanja. Hotel sem, da bi v tem kratkem času (en predavateljski dan) vendarle poučil in seznanil kandidate, da obstajajo tudi drugačni (filozofski) pogledi na šport(ologijo). Problem znanstvenega spoznanja, ki v osnovi gravitira k filozofiji (epistemologiji, gnoseologiji) in ne k znanosti, je v športni stroki še posebej pa v humanističnih kontekstih športologije/kineziologije še vedno premalo problematiziran. Kandidati bi na predavanjih spoznali, da je določno subjektivno mnenje (oz. teorijo) mogoče ločiti od absolutnega oz. dokončnega spoznanja/resnice.

doc. ddr. Joca Zurc: Minljivost in večnost vrhunškega dosežka

Višje, hitreje, močnejše – moto Olimpijskih iger, ki poganja in ustvarja vrhunske dosežke. Nikoli do kraja pojasnjeni fenomen vrhunškega dosežka poraja vprašanja njegove prepoznavnosti, značaja in poti ustvarjanja. V naši raziskavi nas je zanimal pogled trenerjev ženske športne gimnastike in učiteljev instrumentalne glasbe na vrhunski dosežek pri mladih vrhunskih športnikih/ glasbenikih.

Fenomenološka študija je bila izvedena s pol-strukturiranimi poglobljenimi intervjuji na vzorcu štirih trenerjev in petih učiteljev v letu 2015. Z metodo kvalitativne vsebinske analize smo v izjavah intervjuvancev iskali osrednje teme, ki pojasnjujejo proučevani fenomen vrhunškega dosežka. Trenerji in učitelji glasbe so opredelili konstrukt vrhunškega dosežka kot rezultat sprememb in razvoja človeštva ter minljivosti vsakega predhodnega dosežka. Vrhunski dosežek po njihovem mnenju predstavlja pot z vzponi in padci, ki se skozi subjektivni pogled posameznika, kaj pomeni vrhunstvo, izkazuje v obliki vsestransko izstopajočega otroka, napredka v sposobnostih, doseženih kategorijah in priznanjih, zahtevnosti sestav, kakovosti izvedbe ter tehnične dovršenosti. Za vrhunski dosežek je neobhodno potrebna nadpovprečna nadarjenost, ki jo eksperti pripisujejo le redkim posameznikom, zato so le redki zmožni vrhunskih dosežkov.

Ključne besede: vrhunski šport, instrumentalna glasba, trener, glasbeni pedagog, nadarjenost, etika maksimuma, fenomenološka študija

dr. Jernej Pisk: Delo ali talent? Težave s pravičnostjo v športu

Na prvi pogled se šport zdi izredno meritokratska praksa: kdor več vложи, lahko pričakuje boljši rezultat. Kot takšen se šport pogosto izpostavlja kot zgled pravičnosti. Starši in vzgojitelji radi dajemo otrokom športnike za zgled, češ, poglej, kaj vse je mogoče doseči s trdim delom in odrekanjem. Vendarle pa nam nekoliko natančnejši pogled v dogajanje v športu razkrije, da klasično pojmovanje pravičnosti, ki vsakemu daje po njegovih zaslugah, vsakemu toliko, kolikor mu pripada, v športu ne drži oziroma vsaj ne drži popolnoma. V športu slavimo zmagovalce in pozabljamo na poražence, pri čemer nas vložen trud enega in drugega ne zanima. Šport tako pred nas na svojstven način postavlja vprašanje razumevanja pravičnosti, s tem pa tudi vprašanje vzgojne vloge športa kot takega.

Dušan Macura: Vprašljivost angažirane promocije čistosti v športu

V sodobnem, moralno sprevrženem svetu, kjer vladajo različne oblike preigravanja/izigravanja postavljenih pravil, je šport edino polje, na katerem so še prisotne minimalne moralne norme. To pomeni, da je šport primerjalno sam po sebi pošten, pravičen, in vse, kar sodi zraven. Za izvedbo športnega tekmovanja so nujna vnaprejšnja pravila in izenačeni pogoji. Tudi če je tekma režirana, se mora odigrati. Šport je po svoji naravi samorodni, izvorni družbeni resurs z bogato presežno vrednostjo, v katero se vedno bolj objestno zažirajo različne oblike zagovornišva (fair play, čistost, ničelna toleranca, promocija samoumevnosti in drugo). Posledica tega je vedno bolj obsežno interesno in poklicno nadlegovanje oziroma izmišljanje novih storitev in poklicev. V zvezi s tem so vprašljivi tudi etični in drugi kodeksi, ki v takih razmerah izenačujejo tiste, ki so sami od sebe etični, z onimi, ki jih je potrebno v etično ravnanje prisiliti s kodeksi. S tem etika postane tržna kategorija.

Ključne besede: interesno pranje vrednot in vrlin; progresivni parazitizem